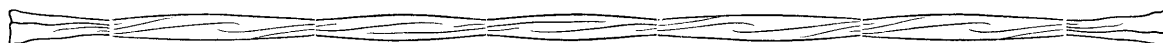

Övers. av Gunhild Tegen

Till alla människor av god vilja

Världsfredskommitténs appell

Vi kräver ovillkorligt förbud mot atomvapnet, ett vapen för terror och massutrotning av befolkningen. Vi kräver upprättande av en sträng internationell kontroll för att säkra detta förbuds efterlevnad. Vi anser att den regering som först skulle använda atomvapnet, mot vilket land det än må vara, skulle begå ett brott mot mänskligheten och måste behandlas som krigsförbrytare. Vi uppmanar alla människor av god vilja i världen att underteckna denna appell.

En petitionsrörelse för undertecknande av denna appell kommer under arets lopp att igångsättas i alla världens länder.

Den åttonde dödssynden

Den åttonde! Dödssynderna ha förut endast varit sju. Men nu, sedan Sovjetunionen uttalat sig för fred och förbud mot atomvapnen, sänder delegater till världsfredskongressen och t. o. m. inbjuder fredsdelegater till möte i Moskva, ha fred och freds-rörelsen nästan blivit vanärande ord, så vanärande att organisationer och enskilda rent av ha protesterat, smädat och tagit avstånd därifrån.

F r e d, hel och odelbar, är således den åttonde dödssynden. Den utmärker Sovjetunionen, kanske även Kina och stora grupper i andra länder och världsdelar. Det officiella U.S.A. och det officiella västliga Europa ha endast sju dödssynder. K r i g f ö r f r e d e n skall det heta där. Ty det hejdar varken rustningar eller rustningsindustri. De äro så visa alla dessa rättfärdiga. De veta allt om Sovjetunionen oaktat den »järnridå» de skåda runt om Sovjet. De ha kanske inte varit där, men de äro ändå så väl förtrogna med förhållandena i detta stora land alltifrån norr till söder, från öster till väster. De ha i detalj reda på, vad där händer, och det »förtryck» det ryska folket är utsatt för. Här mena de, kan någon vara så naiv, så enfaldig att tro, att Sovjet vill ha fred? JO. Sovjet v i l l ha fred, därför att det i n t e vill ha krig.

Sovjet har ingenting att vinna, inte ens på ett segerrikt krig. Där finns allt inom landet, om bara en fredlig utveckling och produktion får vara igång.

ELISABETH TAMM

KDV:s Exekutivkommitté sammanträder i Helsingfors 17-20 april. Svensk delegat är SKV:s ordförande Dr Andrea Andreen, som suppleant deltar vår sekreterare, fil. mag. Ragna Kjellgren. Vi har dessutom fått möjlighet att sända två observatörer, Fru Beda Andersson från Nacka och Fru Mary Enström, Luleå. Rapporter från exekutivmötet kommer i nästa nummer.

BLIV MEDLEM AV SVENSKA KVINNORS VÄNSTERFÖRBUND

Sekreteraren Fil. mag. Ragna Kjellgren, Byggmästarv. 23, Bromma, lämnar alla upplysningar.

Den internationella delegation som tillsattes av världskommittén uppvaktade riksdagens talmän med de förslag till fredens försvar varmed andra parlament tidigare uppvaktats. — Från vänster ses dr N. Silfver-skiöld och dr Andréa Andréen, Sverige, Pietro Nenni, Italien, f. d. minister, mr Crowter, England, andra kammarens talman hr August Sävström, Abbé Boullier, Frankrike, Pierre Cot, Frankrike, f. d. minister, Abbas Gueye, Dakar och John Rogge, USA, f. d. justitieminister.

Tilja:

Små glimtar av stora personligheter

★ VÄRLDSFREDSKOMMITTÉN kom till Stockholm, förebådad av två vackra duvor. Den ena är Picassos milda skönhet med fjädertofs i nacken, den andra är vår egen Jerkers vanliga och vänliga svenska duva, vilande i en kraftig arbetsnäve och försedd med det fyndiga mottot: Freden i vår hand. I milt grönt och vitt har hon från höga affischer skådat ner på stockholmarna, som märkvärdigt nog känt sig irriterade av den goda fågeln. Den gröna duvan kom nämligen från fel väderstreck.

Onsdag den 15 mars, som råkade vara Ungerns nationaldag, öppnades kongressen med ett offentligt möte på Folkets Hus A-sal. Det var en välpackad publik som med spänning tog emot den berömda J o l i o t-C u r i e, nobelpristagare i fysik 1936, nu en fredens ambassadör. När han presenterades för publiken av Eva Palmaer bröt ett jubel lös och alla reste sig upp under långvariga applåder. Vi fick sedan under hans tal tid att betrakta det fina nobla ansiktet med den

skarpskurna profilen och det av godhet lysande leendet. Vi såg i honom den geniale vetenskapsmannen hos vilken intelligensen inte inkräktat på känslolivet, en fullvuxen, harmonisk, välbalanserad människa, som vill och vågar ta upp ansvaret för mänsklighetens öde. Och vi kände att detta är för mer än att ta emot Nobelpriset!

På estraden satt representanter för olika länder — I l j a E h r e n b u r g och F a d e j e v för Sovjet, N e n n i från Italien, en guldbrun ung man från Mexico, två kolsvarta ståtliga representanter för det »svarta Afrika» som en av dem sade. Och så vår egen M a r i k a S t i e r n s t e d t, som var den andra talaren denna första kväll.

Bland publiken upptäckte vi V a n d a V a s i l j e v s k a s stränga profil och mindes hennes märkliga bok Järtecknet, denna lovsång till kvinnans heroiska lidande under krigets fasor. Och vi skymtade hennes make, dramatikern och politikern från Ukraina, A l e x a n d e r K o r n e t-

j u k, en mera rundlynt och festlig typ. (Under en författarlunch kunde vi senare iakttä att han endast drack vatten till maten!) Ungerns första kvinnliga professor madame A n d i c s, strålande och glad, och madame H o d i n o v a från Prag, vice talman i den tjeckiska riksdagen, trygg och duglig, hälsade och hälsades av gamla och nya vänner i salen.

Bland den svenska publiken saknade man många fredsvänner — de hade råkat komma bakom någon pappersridå — till sin egen skada. Däremot syntes många Clartéister och andra ungdomar, för vilka freden har en ännu reellare betydelse än för de äldre. För de flesta var det en högtidsstund, kanske snarast en lycklig tillbedjan av Freden i gemensamhetens tecken. Det saknades inte intelligenta tankar och påminnelser i de båda talarnas föredrag, men ändå var k ä n s l a n av gemensamhet det övervägande: gemenskap mellan svarta och vita, män och kvinnor, unga och gamla, och — som en hägrande dröm — mellan vänster och höger, öster och väster. Denna första kväll visste man ännu inte att den utsträckt handen skulle avvisas och fred- och frihetskvinnor protestera mot denna nya fredsrörelse.

★ LÖRDAGEN DEN 18 MARS hölls det andra stora offentliga mötet på Eriksdalshallen. Under mellandagarna hade Världsfredskommittén haft sina slutna förhandlingar och överlagt om hur man bäst skall gagna en varaktig fred på jorden och undvika en totalförstöring av människor och deras hemvist genom atombomber.

Eriksdalshallen var utsåld till sista plats. På podiet var nu hela skaran av utländska fredsdelegater och svenska mötesvärdar samlad. Joliot-Curie var redan bekant för en stor del av publiken men han överraskade genom att just den dagen fylla 50 år, vilket gav oss anledning till ny hyllning och nya ovationer. Denna kväll framträdde Pietro Nenni från Italien som en lysande individ med sitt skarpa tal — som kontrasterade mot det runda gogglesförsedda godmodiga ansiktet. En annan överraskande man var teol. dr. E n d i c o t t från Kanada — son till en Kinamissionär och själv Kinamissionär, som varit rådgivare åt Chiang-Kai-Chek och upptäckt hur folket bedrogs — och helt gått över till det kinesiska folkets sida och världsfredens. Han var en trevlig, glad och rolig angloamerikan, som illustrerade sitt tal med anekdoter. Det lediga vänliga sättet vann publiken för den sortens präster — han fick både applåder och uppresning liksom de andra!

Den ståtliga vithåriga och ganska allvarlige Fadejev, r y s k a f ö r f a t t a r f ö r e n i n g e n s o r d f ö r a n d e, talade skarpt och allvarligt — han lade inte an på anekdoter! Han var nog den som kom närmast vår föreställning om en strängt moralisk, energiskt beslutsam sovjetisk folkuppfostrare. Hans raka hållning och absoluta frihet från publikfriande gester påminde inte så

litet om en värdig uppländsk nämndeman i ämbetsutövning.

★ EN HELT ANNAN TYP, den populäraste, charmfullaste, kvickaste och mest slagkraftige talaren på mötet var den andre sovjetförfattaren, Ilja Gregorovitch Ehrenburg. Han narrade publiken ideligen att skratta, alltifrån de första orden: — Jag är i den sorgliga situationen att behöva göra en kärleksförklaring via tolk...

Och sedan kom en verklig kärleksförklaring till det arbetsamma, intelligenta, fredsälskande svenska folket, som han kände från tidigare besök i vårt land. Höjdpunkten av hans tal var när han polemiserade mot det tekniska kulturidealet: »det folk sägs vara mest kultiverat som använder mest tvål»... Jag tycker mycket om att använda tvål, men vi har sett vältvättade tyskar hasta små barn i likugnarna. **För oss är kulturens mål en harmoniskt utvecklad människa...**

Ehrenburg är inte snarfager, han har ingen skön malmklingande stämma, han är snarast en ganska trött äldre herre som sett det mesta av mänsklig ävlan och dårskap — men som ändå tror att det finns möjligheter för människan på jorden och framför allt, att det är hans plikt att medverka till upplysning av sina medvandrare på denna dåraktiga planet. Och med sin charm och sin intelligens, sin vältalighet och formuleringsförmåga har han större möjligheter än de flesta att hitta hem och träffa prick i publikens hjärta. Kanske är det honom man minns längst...

★ MITT I DELEGATERNAS VIMMEL rörde sig försiktigt och förnämt en liten man som blev kallad »den första svalan från den nya kinesiska republiken.» Hans namn är E m i S i a n o, och han talar ryska, franska och engelska förutom sitt modersmål kinesiska. Ansiktet ljusnade där han gick fram, glädjen över det kinesiska folkets befrielse och självständighet fick liksom stråla ut över denna första representant som nådde vårt land — i fredens tjänst. Han blev en miraklets symbol, denne diplomat och poet från Mittens rike. När de fattiga bönderna och proletärererna i Kina, utblottade, svältande, vapenlösa, kunnat segra och återerövra sitt land under tusen vidrigheter och faror, då måste vi hoppas att också freden skall segra i en krigisk värld och, som Johannes Becher utan överdåd säger i sin dikt:

Kanhända blir allt en gång till sist
på jorden helt annorlunda...

Agnete Olsen citerar Abbé Bouillier:

Ska jag lämna mitt paraply hemma bara därför att det är en kommunist som först sagt mig att det ser ut att bli regn!

Filmen i socialupplysningens tjänst

Ur den ryska filmen *Vägen till livet*.

I dag framstår filmen inte bara som den stora folkunderhållaren utan även som ett välbeprövat instrument för förmedling av kunskaper, nyheter och idéer. Ett allt starkare intresse för denna filmens upplysningsfunktion utgör ett av de mest anmärkningsvärda dragen i filmens historia under de tre sista årtionena.

De första mera omfattande insatserna i sist-nämnda avseende gjordes i Ryssland efter revolutionen. Motiven var av politisk art. När Lenin år 1919 betecknade filmen som »den viktigaste av alla konstarterna», var det i klar insikt om filmens makt som masspåverkare och propagandist. Filmen kom att inlemmas som ett led i den sovjetryska statens propagandaverksamhet med klart angiven uppgift att i alla sina former verka för spridande av den nya regimens ideologi och samhällssyn, i främsta rummet bland de mångskiftande och heterogena människomassor, som var utspridda över unionens väldiga område. En lång rad skol- och undervisningsfilmer framställdes för att i filmens lättbegripliga bildspråk teckna konturerna av den ryska statskroppens uppbyggnad och åskådliggöra unionens kamp för bättre ekonomiska, hygieniska, sociala och kulturella förhållanden.

Samtidigt skapades en konstnärligt högtstående spelfilmproduktion, som både till form (regi, foto, bildmontage) och innehåll var nydanande. Innehållsmässigt kännetecknades den nya ryska spelfilmen av en utpräglad realism i teckningen av människor och miljöer. Faktiska händelser och förhållanden i Ryssland, samtida eller förflutna, fick för det mesta lämna stoffet till filmernas

handling. Tendensen även för underhållningsfilmen var: fortsatt kamp för nya livsformer.

Denna ideologiskt-pedagogiska propandasyftning präglar även dagens ryska film. Delade meningar har gjort sig hörda om värdet eller lämpligheten av en dylik målsättning. Ett faktum är dock, att den ryska tjugutalsfilmen har visat, att filmen vid sidan av eller jämte sin underhållningsmission även låter sig bruka för sådana samhällsliga nyttoändamål som samhällsorientering och medborgerlig aktivisering.

Målsmännen för den dokumentära filmrörelse, som i slutet på tjugutalet uppstod i England och som numera vunnit internationell betydelse, har utan tvekan tagit starka intryck av de sociala och pedagogiska elementen i den ryska filmen.

Av banbrytande betydelse för den brittiska dokumentärfilmens utveckling var skotten John Griersons insatser. Med ett levande intresse för filmens möjligheter förenade han en starkt kritisk syn på den av verklighetsflykt och illusionsmakeri präglade underhållningsfilm, som i England liksom annorstädes dominerade biografprogrammen. Enligt hans mening var filmen varken en konstform eller en förströelseform. Den var eller borde vara en förmedlare av kunskaper, inte i första hand om specialiserade ämnena och färdigheter utan om de allmänna sammanhangen. Svalget mellan skolan och samhället måste överbyggas.

Tänk ett ögonblick på en grabb, som just ska ut i livet — säger Grierson. Han ska jobba på en fabrik, bo i en stad, säga sin mening, avge sin röst och påverka styret av sin fackförening, sin kommun, sitt land. Han kommer att läsa tidningar och gå på bio och han kommer att diskutera politik på kaféet och verkstadsklubben. På ena eller andra sättet kommer han att ge uttryck för folkets mening och vilja. Han och hans miljoner systrar och bröder är samhället — dess vilja är hans vilja — och han förkroppsligar vårt hopp om fred på jorden. Men lär vi honom något om hur en tidning kommer till, så som vi ibland på ett tämligen befängt sätt försöker visa ungdomen vägen in i litteraturens värld? Lär vi honom att se film liksom vi försöker lära honom att njuta ett drama av Shakespeare? Öppnar vi hans blick för hans egen roll i samhället? Ger vi honom ett levande begrepp om den roll han spelar i fabriken, i fackföreningen, i hemmet och i samhället på ett sätt som ens kan jämföras med filmens förmåga att dramatisera gangsterns göranden och låtanden för honom? Åskådliggör vi för honom samhällsbyggets verkliga mål på samma sätt som Hollywood med sådan framgång levandegör allsköns inbillade mål? —

Grierson och den stab av medhjälpare, som han samlade omkring sig, såg i filmen ett överlägset medel för samhällsfostran. De omsatte sina idéer i film. Så småningom lystes de engelska filmdukarna upp av de nya »documentaries», som visade

England och engelsmännen från en helt annan och mera realistisk sida än den som återspeglades av kamerorna i de kommersiella filmateljéerna. Den serie av 2—300 filmer, som släpptes ut under tioårsperioden fram till andra världskrigets början, präglades av en vilja att ge perspektiv på sammanhången i statens och gruppernas arbetsliv. I ett antal filmer skildrades, hur olika industriföretag och statliga institutioner arbetade och hur dessa i sin verksamhet betjänade samhällsnyttan. I andra filmer förflyttade man tonvikten från kollektivet till de enskilda prestationerna däriinom; det vardagliga intensifierades och förlänades en djupare innebörd. Och slutligen gavs i ett stort antal filmer belysning åt sociala problem.

Den sociala syftningen är överhuvud ett genomgående drag i den engelska dokumentärfilmen och dess efterföljare världen över. Den tråkighet, som otvivelaktigt alltid ligger och lurar bakom en sådan målsättning har man — åtminstone i flertalet fall — undgått genom ett dramatiserande grepp på ämnet. Verkligheten är råmaterialet — men filmen är verkligheten sedd genom ett temperament.

— — —

... Filmen är i dag en samhällsfunktion i England, Canada, Danmark och Norge. Detsamma gäller, enligt vad som nyss nämnts, om Sovjetunionen. I andra länder — särskilt Frankrike, Förenta Staterna, Italien, Nederländerna, Polen och Tjeckoslovakien — går utvecklingen i bestämd riktning mot ett vidsträcktare utnyttjande av dokumentärfilmens resurser.

I Sverige väntar filmen på att på allvar bli tagen i besittning för samhällsbefrämjande uppgifter.

Ur Social upplysning, betänkande av givet av Kommittén för social upplysning, Stockholm 1949.

En äkta Vilhelm Ekelundreplik

Ur Vilhelm Ekelunds konversation heter en mycket intressant artikel i *Svensk Litteratur-tidskrifts* första nummer för året, som just kommit ut i bokhandeln.

Varje Ekelundälskare vet vilket spirituellt sällskap man har med en Ekelundvolym en stilla kväll för sig själv. Samma utsökta nöje bjuder detta tidskriftshäfte, som helt är ägnat den nyss bortgångne författaren.

Den inledande artikeln är skriven av K. A. Svensson. De båda sammanträffade ofta i början av trettitalet på Arbetarekommunens bibliotek i Hälsingborg och Svensson antecknade klokt nog vad de talat om.

Vi saxar:

»Vilhelm Ekelund hade just läst *Mina experiment med sanningen* och prisade *Gandhi* i höga toner:

Den stora sammansvärjningen

Nyligen har i svensk översättning ovannämnda utomordentliga arbete utkommit med förord av senator Claude Petter.

Förordet börjar med följande ord: Jag känner inte till något värdefullare bidrag till att gagna världsfredens sak genom bättre internationell förståelse av Sovjetunionen — dagens Sovjetunion sådan den framvuxit ur sitt förflutna — än det som Albert E. Kahn och Michael Sayers har gett med sin betydelsefulla bok »Den stora sammansvärjningen mot Sovjetunionen».

Till detta är att tillägga, att författarna föreslagits erhålla ett av de fredspris å vardera kronor 70.000:—, vilka utdelas av Världskommittén för fredens försvar i Paris.

Boken är tryckt å Arbetarkulturs förlag, Stockholm 1949. Den rekommenderas envar, som är ärligt intresserad av världshistoriens förlopp ifråga om Sovjetunionens utveckling från dess begynnelse och intill senare tid samt kapitalismens infernaliska fortlöpande kamp mot Sovjetunionen. Den kastar därtill en skarp belysning över de politiska inre motsättningarna i Sovjetunionen under dess motsvarande tillvaro. Arbetet är utomordentligt exakt till sin art. Ifråga om alla väsentliga uppgifter i detsamma hänvisas till dokumentariska källor upptagna i särskild bibliografi i boken. Denna amerikanska boks ursprungliga titel är *The great Conspiracy against Russia*. Översättningen, som är synnerligen god, är gjord av Arthur Magnusson.

Jag skulle tro, att samtliga läsare av boken, vilka i likhet med mig under tiden för Sovjetunionens tillblivelse och fortbestånd noggrant försökt orientera sig och följa med i press och litteratur angående hithörande förhållanden, överraskas av huru mycket nytt denna bok meddelar, och att de ständigt måste uppskatta den klargörande översikt och det sammanhang i händelserna, som denna ytterst värdefulla bok ger. Den är icke endast en spännande och viktig litteratur. Även som uppslagsverk är den att anse såsom hart när oundgänglig.

NILS SILFVERSKIÖLD

(Michael Sayers och Albert E. Kahn:

DEN STORA SAMMANSVÄRJNINGEN.

Arbetarkulturs Förlag.)

— Har han inte fått nobelpriset? Sedan Tolstoj gick bort måste han betraktas som den ende som borde komma ifråga. Man får väl säga att tidningarna har en förmåga att blanda bort korten, som är otrolig: jag har väl läst hundra spalter om Gandhi — utan att få den blekaste aning om vad han i grund och botten var för en karl. Det är skickligt!»

E. S.

SÖNDAG

Svagt solljus rörde lätt och ömt vid våra fötter. Vi satt på en bänk i en liten trekantig trädgård, utanför ett till hälften raserat hus, och Misja Poljakov berättade:

— Mamma, pappa, min lillebror och jag — vi kom till Leningrad från en stad där de inte hade någon zoologisk park. Där fanns grisar, kaniner, hästar och ankor. Men jag ville förstås helst av allt träffa en mammut med betar. Och när jag fick veta att det inte fanns några mammutar längre och att det bara fanns elefanter kvar i världen, började jag fundera på hur jag skulle få se dem. Och plötsligt kommer vi farande till Leningrad och börjar bo på Zoologiska gatan. Den heter så därför att det finns en zoologisk trädgård alldeles i närheten, och där bor alla möjliga djur: indokinesiska grisar, flodhästar, tvåpuckliga kameler. Och det viktigaste av allting: elefanten Betty.

Jag frågade förstås mamma: »Mamma, ska vi inte hälsa på Betty?» Men mamma svarade: »Det har du inte förtjänat.»

— Hade du inte förtjänat det då? frågade jag Misja.

Misja brast i skratt men svarade:

— Nej vars. Men det var för min lillebror. Han hade just nyligen blivit född. Han sov om dagarna och grät om nätterna. Mamma var ond och sa: »Tänk om ni kunde sova och gråta på samma tider, för så här kan man ju inte leva!» Men jag kunde inte gråta om nätterna.

— Kunde du låta bli att gråta om dagarna då? frågade jag.

Misja skakade på huvudet.

— Nej, jag var ännu mycket liten. Men jag försökte i alla fall, och mamma märkte hur jag försökte. Pappa märkte det också, fast han var alltid mycket upptagen: han var läkare.

En gång så sa mamma: »Den här söndagen ska vi alla gå på Zoologiska.» Den söndagen steg jag upp mycket tidigt och gjorde mig klar att gå. Vi väntade bara på pappa. Och plötsligt så säger mamma: »Vi ska inte gå på Zoologiska. I dag har kriget börjat och pappa är redan med i kriget.»

Snart började tyskarna kasta bomber på oss. Och, värst av allt, de bombade också Zoologiska. Många djur blev alldeles hemskt rädda och började springa åt alla håll. En sobel hittade de efteråt i orkestern på Operan. Bisonoxen, stackarn, han ramlade ner i en bombgrop, som var så djup att han försvann helt och hållet, med sin stora puckel och allting. Och elefanten Betty blev sårad av en granatskärva och hade så ont att de måste skjuta henne. Nu vet jag inte, när vi kan få en ny elefant.

NOVELL

av

VERA INBER

— Tycker din lillebror också om djur?

— En tid visste han inte alls om dem. Förra våren såg han en katt i ett skyltfönster och frågade: »Vad är det?» Han hade aldrig sett varken kattor eller hundar på den tiden.

— Men nu vet han om dem?

— Nu har vi en katt och tre kattungar. När beskjutningen började, brukade vi lägga dom i pappas portfölj och gå till våra grannar: de har väningen åt den sidan som de inte skjuter ifrån. Men katten följde själv efter.

— Brukar du fortfarande gråta om dagarna?

— Jag har inte tid; jag hjälper mamma. Hon brukar säga så här: »Skynda dig och bli stor, du är min hjälpreda.» Fast när hon såg att min vinterrock hade blivit urvuxen, så blev hon ledsen och sa: »Du växer ju så fort, så man inte hinner med.» Där ser tant, vad det blir: än ska man växa, än ska man inte.

— Det är klart du ska växa, rådde jag. Din mamma skämtade väl bara.

— Det är också vad jag tror, svarade Misja.

— Skynda dig och bli stor. Du är lycklig du: du får leva i en värld som är befriad från hitlerismens fasor.

När jag sagt detta ångrade jag mig genast och tänkte på att jag pratade med ett barn, som inte skulle förstå. Men han förstod utmärkt. Hans grå ögon med sina små gnistor lyste up.

— Det är också vad jag tror! utbrast han. Jag ska bli stor, och min lillebror ska också bli stor. Han har redan gått ur krubban och börjat i barnhemmet. Jag brukar säga till honom: »Snart kommer pappa tillbaka. Snart blir det söndag igen. Vi ska alla gå på Zoologiska. Och ingen ska längre vara rädd.»

Och vid åsynen av denna framtidsavbild, tecknad av ett barn, slöt jag bländad ögonen. Det tycktes mig att vintersolen, efter ögonblickligt lopp runt jordklotet, åter lyste över mänsklighetens vår.

Från en son till hans mor då han reser

*Sin synal med skickliga fingrar modern träder.
Hon granskar plagg efter plagg åt sin vuxne son.
Med ovanlig omsorg lagar och syr hon hans kläder.
Hon tänker på allt då han nu reser hemifrån.
Hans hjärta är emot hennes likt gräsets strå
som aldrig kan löna solen som lyser därpå.*

Meng Chiao
751—814 e. Kr.

Wang Ku-hsiang
Gren av ett blommande
plommonträd.

Blomstermarknaden

*Våren i kejsarens stad är nästan förgången.
Vagnar med bjällror och ryttare skrider förbi.
Detta, säger vi, är pionsäsongen.
Hopen till Blomstermarknaden följer vi.
Dyrt eller billigt — alla slags plantor vi finner.
Mängden av blommor avgör vad priset är.
Hundrade röda skimrar och lyser och brinner,
klasar med vita ligger staplade här.
Flätverket runt omkring har en uppgift att fylla;
det ger dem skydd när solen hett steker på.
Vattnar man väl och täcker man roten med mylla
sedan de flyttats, skall deras skönhet bestå.
Alla följer vi sedan av gammal vana,
stilla och tanklöst, utan triumf eller skam.
Men mellan blommorna av en slump på sin bana
kom där en gammal lantarbetare fram.
Suckande sänkte han blicken mot markens grus,
men med att tolka hans suck gjorde ingen sig möda.
Ty han tänkte: »En klase blott av de röda
räckte till skatten i tio fattiga hus!»*

Po Chü-I
772—846 e. Kr.

I följe med en vän på hans väg till ensamheten

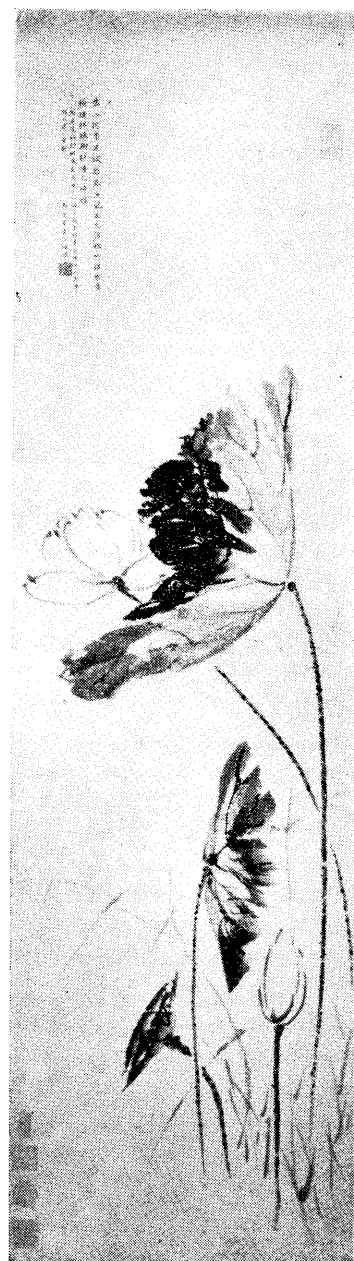
*D*alen öppnar sig, bergen står höga, och efter dig står jag och ser.
Bort går din vandring fast du är min vän, och aldrig jag finner dig mer.
Fattig är du, men namnet du bär till avlägsna tider går.
Gammal är du, men vita moln är ditt sällskap i ålderns år.
Snön skall du sopa i barrskogen bort, där bland träden din stig du gör,
vatten från källan i sommarens tid skall du leda i bamburör.
Mitt hjärta är med dig bland dalar och berg som av tystnad och ro bebos.
Min långa beundran följer dig åt, där ensam du går din kos.

Ch'üan Teh-Yü
759—818 e. Kr.

Om den yttersta orsaken

*U*pp växer många träd ur markens mull,
dem alla verkar skilda krafter i.
Av många fåglars sång är skogen full,
de sjunger var sin givna melodi.
I flodens vatten många fiskar går,
de simmar alla efter var sin art.
Högt vet vi alltför väl att bergen når,
att vattnet rinner nedför tycks oss klart. —
Det är oss lätt att se de yttre tingen,
men deras inre orsak känner ingen.

Hsiao Yen
464—549 e. Kr.

Ma Shou-chên
1600—20.

Lotusblommor på
sensommaren.

Ur diktsamlingen »Kineser», kinesiska
dikter i översättning av **Hwang Tsu-
Yü** och **Alf Henrikson**. Notiserna om
skalderna på sid. 16 är hämtade från
samma arbete.

Radikala gruppen av SKV uttalar sig

Radikala gruppen av Svenska Kvinnors Västerförbund har under förbundets 20-åriga livstid i olika politiska situationer klargjort sin ställning genom vissa principuttalanden. Enskilda medlemmar av denna grupp har vid början av detta år velat inför dagens frågor göra följande uttalande:

★ **Kvinnornas Demokratiska Världsförbund** — KDV — hade sitt ursprung i samarbetet mellan olika åsiktsgrupper inom det ockuperade Frankrikes motståndsrörelse under andra världskriget, ett samarbete som man beslöt fortsätta och utsträcka till framstegsvänliga kvinnor i alla länder, för att därigenom befästa freden ävensom säkerställa kvinnors och barns ställning. I anslutning till dessa grundtankar och under förutsättning att KDV som helhet icke arbetar partipolitiskt utan åstadkommer ett samarbete mellan olika åsiktsriktningar, beslöt Svenska Kvinnors Västerförbund — SKV — i januari 1947 att ansluta sig till Kvinnornas Demokratiska Världsförbund. Detta föll sig naturligt, eftersom SKV, och speciellt dess Radikala grupp alltifrån sin begynnelse sökt samarbete med olika åsiktsriktningar och därvid alltid hävdat sin tro på kvinnornas särskilda uppgift för fredens sak.

Det politiska livet är för närvarande starkt bundet i olika partier. Det är därför av vikt, även inom SKV, att det finns en icke-partipolitisk grupp, som på självständig grundval kan samarbeta med olika partier och åsiktsriktningar inom och utom KDV.

Den Radikala gruppen är politisk men icke partipolitisk. Den stöder sig därför ej på ett bestämt partiprogram. Dess grundåskådning vilar på VÖRDNADEN FÖR LIVET. Därmed följer respekt för människor med olika åsikter och livsbehov och en strävan att knyta kontakt med människor och folk av olika ideologier. Vördnaden för livet reser sig mot krig och våld som medel att övervinna mellanfolkliga och inrepolitiska motsättningar. Den tager avstånd från likriktning och terror men är alltid öppen för kontakt, i tro på människors ifråkomliga samhörighet och den

enskildes därav betingade ansvar. Vördnaden för livet måste erkänna den vita rasens skuld till övriga jordens folk, en skuld som ej kan utplånas men förpliktar oss, västerlandets människor, att stödja dessa folks strävan till självständighet i enlighet med deras egenart.

Vår grundåskådning gör att vi ej kan godtaga en penningpolitisk syn på människan lika litet som den materialistiska historieuppfattningen. Vi tro att historien skapas tid efter tid av människornas andliga ståndpunkt och vi vilja hävda andliga världens ofråkomliga betydelse i dagspolitiken och i arbetet för framtiden.

Att människan utifrån kan formas att passa in i ett visst system visar hela vår historia, men också att det leder till trångsinne och hårdhet. Detta tar sig uttryck i religiös och politisk intolerans och i vanmakt inför penningens och teknikens herravälde. Målet för all fostran måste vara att frigöra människans skapande krafter och väcka ständigt vidgad förståelse för den omgivande världen.

Naturens rikedomar, jorden med allt vad därtill hör, får ej utnyttjas av ett fåtal, utan måste förvaltas till allas bästa. Hur än ett land, beroende på sin egenart och sina förhållanden, ordnar rätten att besitta jord och naturtillgångar, får detta ej innebära rätt till spekulation. Ett förhinderande av att enskilda intressen för vinnings skull öppet eller förtäckt spekulerar med jord och naturtillgångar, är av grundläggande betydelse för en varaktig fred mellan folken och inom folken.

De försök som göres att inordna vårt land vare sig i väst- eller östblock, betecknar ett förnekande av samarbetets absoluta nödvändighet mellan »öst» och »väst» och måste mötas av ett positivt arbete för en fredlig utveckling.

MAGDA BERGSTRÖM

GRETA BORGMAN

ELSA CEDERGREN

EMILIA FOGELKLOU NORLIND

SIGNE FREDHOLM

CARIN HERMELIN

HONORINE HERMELIN GRÖNBECH

RAGNA KELLGREN

ADA NILSSON

ULLA NILSSON

ALFHILD NORBERG

STINA SKANTZE

ELISABETH TAMM

VÅRA SYSTRAR

jorden runt

Indien

Kvinnoförbundet för självförsvar i västra Bengalen skriver i januari till KDV: »Polisen har genomsökt och förseglat våra lokaler. De har arresterat många av våra medarbetare. — Under den sista veckan har mer än 500 män och kvinnor arresterats. De har grymt torterats i häktet; några har fått sina ben brutna, andra har piskats halvdöda. De arresterade ställs inte inför rätta — de får bara en skenrättegång i polisens högkvarter eller i fängelset.»

— »Vi försäkrar er, kära vänner, att vi aldrig skall tillåta att de band som knyter oss samman med den mäktiga internationella kvinnorörelsen blir avskurna. I stället för en organisation skall tusen andra uppstå — så stor är folkets okuvliga makt.»

Iran

Den 7 februari kl. 1 på natten inträngde 500 beväpnade soldater, ledda av officerare, i centralfängelset i Teheran. De grep och bortförde 60 fångar, demokrater, lärare, fackföreningsmedlemmar till dödslägrer vid Persiska golfen (51° värme, epidemier och omänskliga förhållanden).

Många hundra kvinnor demonstrerade den 19 februari mot dessa deportationer. Demonstrationen ägde rum utanför Teherans parlament och varade fyra timmar trots polisingripande.

Algeriet

I Oran angreps kvinnor av trupperna. Tre dagar i följd anföll polis och trupper de strejkande hamnarbetarnas demonstrationståg. Hamnarbetarnas hustrur, som understödde dem, slogs ned med gevärskolvar. Alice Sportisse, deputerad för Oran, medlem av KDV:s råd, blev fruktansvärt slagen med batonger. Mer än tjugo skadades.

Vid samma tidpunkt lät prefekten specialpolis och främlingslegionen lasta de V2-delar som de franska arbetarna i Nizza hade kastat i havet 14 dagar tidigare.

Tack vare sin kampanja genomdrev Orans hamnarbetare sina krav, men det kostade blod.

De franska organisationer, som tillhör KDV, har med kraft protesterat hos franska regeringen mot de förhatliga grymheter, som tycks ha blivit det vanliga även gent emot kvinnor.

Syrien och Libanon

Den 8 mars efter ett möte som arrangerats av de syriska kvinnornas förening »till skydd för mor och barn» marscherade ett demonstrationståg genom huvudgatorna. Kvinnorna bar affischer

och delade ut flygblad vilka fördömde krig och hävdade kvinnornas oberoende och rättigheter. När tåget kom fram till parlamentsbyggnaden med mötets resolutioner anfölls deltagarna brutalt av polisen. Affischer revs sönder, kvinnor misshandlade, tre av dem arresterades. Bland dem var en av delegaterna vid Asien-konferensen i Peking.

Samma dag demonstrerade hundratals kvinnor i Homs (Syrien) på gatorna, bärande plakat som krävde fred, frihet och lycka för Syriens kvinnor, inför det växande krigshotet. Polisen skingrade demonstranterna med våld, många arresterades och överfölls med slag.

I Beyrout höll Libanons förbund för kvinnornas rättigheter en parad den 12 mars med parollerna »Fred, Bröd och Frihet». Polisen angrep processionen och arresterade 27 kvinnor och deras småbarn. Många blev misshandlade. Allmänheten har protesterat kraftigt. Bland offren var Libanons delegat vid Asien-konferensen. Ingen, inte ens försvarsadvokaterna, har fått se dessa kvinnor.

Rumänien

Ana Pauker sade i sitt tal den 8 mars bland annat: I den rumänska folkrepubliken har kvinnorna och de unga flickorna många vägar öppna för att utveckla sina anlag. De deltar i styrelserna vid företag, kollektivjordbruk, i förvaltningsarbetet i byarna och i städerna samt inom statsförvaltningen.

För att våra arbetande kvinnor skall kunna föda friska och sunda barn och uppfostra dem, har vår stat skapat lagar och gynnsamma villkor till förmån för dem, såsom rätt till betald semester i samband med havandeskap, vård av moder och barn samt mångdubblat antalet barnbörds- och barnavårdsinstitutioner etc.

Tyskland

Tysklands demokratiska kvinnoförbund har i år firat internationella kvinnodagen med större högtidlighet än vanligt eftersom det nu är 40 år sedan Klara Zetkin skapade denna dag.

Med anledning av Internationella kvinnodagen sänder kvinnor i Västtyskland hälsningar till Sveriges kämpande kvinnor. Dessa hälsningar fyller 36 foliosidor, de är skrivna för hand på pergamentpapper och volymen är bunden i grön marokäng. I många fall har kvinnorna sänt personliga budskap. En sällsynt vacker och stimulerande gåva — man blir rörd och imponerad då man tänker på det stora arbete, som ligger bakom den.

Ungern

Även från Ungern har SKV mottagit gåvor — ett utsökt litet standar i Ungerns färger, en praktfull broderad duk, en kudde, en keramiksak. Vackra ting — ett vackert uttryck för samhörighetskänsla!

Vad är Congress of American Women?

D.N. 9/3-50
**Achesons fru
påstås vara
Sovjetvänlig**
LONDON, onsdag.
**Utrikesminister Achesons
maka har beskyllts för
frändskap med en kommunistisk
täckorganisation.**
Senator McCarthy förklarade för senatens utrikesutskott att hon stod upptagen som befrämjare av "den kommunistiska täckorganisationen" Congress of American Womens lokalavdelning i Washington i de listor som uppgjorts av kommittén mot oamerikansk verksamhet.

Klipp ur Dagens Nyheter
9 mars 1950.

Congress of American Women är inte en politisk organisation, berättade för oss Mrs Hazel Johnson, ordförande i lokalavdelningen i Seattle, när hon förra våren besökte Stockholm.

— Vi har 250,000 medlemmar men vi deltar inte i några partipolitiska kampanjer. Vi har samma program som KDV till vilket vi är anslutna.

Arbetet är uppdelat i fyra grupper:

Fred och demokrati kallas det första arbetsutskottet som arbetar för freden och för utsträckandet av de demokratiska rättigheterna. I Förenta Staterna finns det 10 miljoner negrer, som bara har någon sorts 2:ra klass medborgarskap. Demokrati betyder ju jämlikhet för alla — orden finns inskrivna i Förenta Staternas författning — och våra kvinnor arbetar för att dessa ord skall förverkligas i vårt dagliga liv.

Den andra gruppen omfattar barnavård och undervisning. Våra medlemmar i detta utskott deltar aktivt i det arbete som utföres i USA för bättre barnavård. Men det är mycket liten del av nationalinkomsten som får användas för undervisning. Men femton miljarder dollars går till lagring av atombomber, till bombplan att sända dem med, till vapen, tanks och granater — 15 miljarder dollars...

Kvinnans ställning handhas av det tredje utskottet. Redan för 100 år sedan inleddes i Amerika kampen för kvinnans rättigheter. Elizabeth Cady Stanton och Susan B. Anthony började den modiga strid som pågick i fyrtio år innan kvinnan fick rösträtt hos oss. Men än i dag finns det stater i Amerika där kvinnan icke har någon äganderätt — inte ens till sina barn. Då förhållandena är så olika måste kampanjen för kvinnans rättigheter planeras med hänsyn till den rådande situationen i varje stat. Den viktigaste uppgiften för närvarande är att få ett tillägg till statsförfattningen, där kvinnan garanteras likställighet med mannen och lika lön för lika arbete.

Det fjärde arbetsutskottet inom organisationen handhar frågor som rör levnadsstandarden och arbetar för att förbättra bostadssituationen samt för kontroll av den katastrofala inflationen, som gjort att vår dollar nu inte är värd mer än 36 cents.

Detta är siffror och förhållanden som betyder så oändligt mycket för kvinnorna och hemmen och det är hög tid att kvinnorna i alla länder sätter sig in i orsak och verkan och vad krig och rustningar för med sig även för den enskilde i »fredstid».

Fin affär

Med de pengar som slösades bort i det första världskriget skulle vi ha kunnat bygga ett hus för 500 pund och inreda det med möbler för 200 pund med en fyra tunnlands tomt därtill värd hundra pund för varje familj i Förenta Staterna, Canada, Australien, England, Wales, Irland, Skottland, Frankrike, Belgien, Tyskland och Ryssland. Det skulle ha blivit tillräckligt mycke över för att ge varje stad med 20,000 invånare i alla dessa länder ett bibliotek för en miljon pund och ett universitet för 2 miljoner pund. Om man fått 5 % ränta på återstoden, skulle man ha haft pengar nog till en lön på 200 pund för 125,000 lärare och lika många sjuksköterskor för all framtid.

Dr. Nicholas Murray Butler
(Ladies' Home Journal)

(Under åtskilliga år efter första världskriget kunde man åtminstone i England få ett enfamiljshus med tomt och allt för 600 pund, d. v. s. med dåvarande växelkurs ungefär 11,000 kr., och vid början av kriget var en svensk läroverksadjunkts lön exakt 200 pund, d. v. s. 3,600 kr.)

President Roosevelts mor (damen i mitten) har också varit misstänkt för »oamerikansk verksamhet».

Eleanor Roosevelts minnen

Del II, 1949.

Om Mrs Roosevelt berättar svenska tidningsrubriker i dessa dagar: Mrs Roosevelt rörd över Carlmedaljen, som kung Gustaf tilldelat henne, Lunch hos Mrs Roosevelt i presidenthemmet Hyde Park blir finalen för deltagarna i »Folket i Bild» resan och Mrs Roosevelt till Stockholms Yrkeskvinnor denna sommar. Den allra senaste rubriken kunde meddela att Mrs Roosevelt återigen varit ute för en bilolycka men undkommit relativt oskadad.

Förra gången körde hon själv och somnade. Som den glada och humoristiska dam hon är, berättade hon själv i sin column om händelsen och uttryckte sin glädje över att hon kört mot ett träd. »Jag har mycket snyggare framtänder nu», försäkrade hon.

Vi har varit lite svaga för Eleanor Roosevelt ända sedan den gången hon gick ur den klubb, som inte ville ta emot Marian Anderson och därefter bjöd hem sångerskan till Vita Huset. När Mrs Roosevelt i *This I Remember* nu berättar om sina upplevelser som presidentfru har vi gärna följt hennes dagliga liv, både ute och hemma. Visst blev det mycket theer och mottagningar men bakom de flesta fanns något allvarligt uppdrag eller välgörande ändamål.

Under depressionen samarbetade hon med en grupp av ungdom *The American Youth Congress*. Om dem berättar hon bl. a.:

Jag tycker om all ungdom, och de där ungdomarna i American Youth Congress var en idealistisk, syn-

nerligen arbetsam grupp. Om de ursprungligen var kommunistinspirerade, var något som jag aldrig fick reda på. När jag väl arbetat med dem en tid började anklagelser framställas och jag kallade till mej några av ledarna till mitt mottagningsrum i Vita huset... Jag visste mycket väl att anklagelserna kanske kunde vara falska, eftersom alla liberaler är utsatta för att stämpas med slagordet för dagen. I min ungdom var det anarkist, sedan blev det bolsjevik och nu är det kommunist.

Jag sade dem också att om några av dem var kommunister, så kunde jag mycket väl förstå det, ty jag visste att de hade växt upp under så svåra förhållanden att de kunde acceptera varje idé som lovade dem något bättre.

Vid ett tillfälle fick min man och jag en konfidentiell lista på organisationer, som ansågs vara kommunistiska, omstörtande eller oamerikanska, en lista som upprättats av Federal Bureau of Investigation för the Dies Committee. Folk som tillhörde någon grupp på listan eller som hade lämnat bidrag till någon av organisationerna var bara därigenom misstänkta. Vi fann, att bland dem som var upptagna på listan som bidragsgivare till ett par tre av dessa »tvivelaktiga» organisationer var *Secretary Simson*, *Secretary Knox* och min mans mor *Fru James Roosevelt*. Franklin och jag hade särskilt roligt åt att hennes namn var upptaget på listan. Vi kunde livligt föreställa oss hennes fasa, om hon fick höra, att de 5 eller 10 dollars, som hon hade givit till en synbarligen oskyldig understödsorganisation, försatte henne bland dem, som the Dies Committee lätt kunde inkalla till förhör såsom tillhörande en omstörtande organisation.

Eleanor Roosevelt förtiger inte sanningen, även om den är obehaglig för amerikanaren att höra.

Att hon sedan i slutet av kapitlet om *The American Youth Congress* säger sin amerikanska mening om kommunister skall vi inte heller förtiga. Vad hon säger där överlåter vi till andra att citera. Boken finns numera översatt till svenska med titeln *Jag minns*.

CLARA-MARIA

Tidningen Vi kvinnor i demokratiskt världsförbund

Utgivare: Andrea Andreen

Köpmantorget 2, Stockholm

Redaktionskommitté: Elsa Svartengren,
Valborg Svensson,

Utkommer med nio nr per år.

Prenumerationspris per år: Kr. 2:50.

Lösnummer 35 öre (kommissionärer antagas).

Postgiro 51323, Hagalund.

Svenska Kvinnors Vänsterförbund.

Tysklands två ansikten

*Uppsatsämnen
i en västtysk skola*

Uppsatsämnen som dem en lärare i Hannover Dr Richter gav, vore otänkbara i Östzonen. I en skola i Hannover (engelska zonen) fick barnen i 11- till 12-årsåldern följande uppsatsämne:

»Varför har tyskarna förlorat kriget?»

Här är några av svaren.

..... »Vår lärare Dr. Richter talade om för oss att vi förlorat kriget bara genom förräderi. Tyskarna hade pestbaciller som de hade kunnat kasta ner över främmande länder, men detta förråddes.»

En 12-årig flicka skriver: »I Tyskland bodde före kriget för mycket människor, och vi behövde för den skull mera land för att kunna livnära alla. Så blev det krig. Tyvärr har vi förlorat kriget. Dr. Richter har nyligen varit i England och tagit hem några broschyrer och tidningar. Han har läst för oss ur dem. Som amerikanerna själv medger, hade de aldrig haft några framgångar, om inte hemligheten om atombomben redan före krigets början hade förrått till dem.»

En 12-årig pojke skriver: »I Tyskland fanns det förrädare som har förrått våra soldater. Våra soldater fick mindre och mindre vapen, så att de slutligen inte kunde skjuta mera. Men om vi hade haft en konstgjord cyklon eller en konstgjord pest, skulle vi ha vunnit.»

Flickan Schmidt däremot menar att Tyskland hade alldeles tillräckligt med vapen.... »Vi hade atombomben som skulle ha kunnat förstöra ett helt land, men den kunde tyvärr inte komma till användning mer.»....

Man skulle kunna fortsätta i det oändliga... under tiden har Dr. Richter »entledigats» från sin post som *St u d i e n r a t* i Hannovers läroverk. Det kom för många protester från föräldrarnas sida, men han är fortfarande ordförande i ett högerparti i Bonn-parlamentet.

Dessa uppsatstemata har hittats i den kristligt-demokratiska unionens tidning »Der Tag» som utkommer i Väst-Berlin.

Vem är Dr. Richter, som är så oklok?

Vi saxar ur D. N.:

Det nya högerpartiet är nationalistiskt och militaristiskt till sitt program och representerar 500.000 av Västtysklands 24 miljoner röstberättigade medborgare. Förbundsdagsledamoten Franz Richter och nationaldemokratiska partiets förutvarande ledare, dr Heinrich Leuchtgens, står i spetsen för partiet, som har fem platser i västtyska förbundsdagen.

Den turkiskfödde Richter, slutade nyligen en anställning som lärare för att ägna sig åt att lägga ansvaret för Tysklands misslyckande på »tyska förrädare».

E. Ö.

*Tal till ungdomen
av f. d. minister Grimme*

Det grundväsentliga i allt demokratiskt liv är förtroende för andra människor och andra folk. Det karaktäristiska för varje diktatur är däremot den fullständiga bristen på förtroende. Det är misstroendet, som gör, att diktatorerna ser fiender, vart de än vänder sig. De vill framträda som självsäkra och är ändå alltid rädda för någonting, än för judarna, än för marxisterna, ibland däremot för demokraterna eller liberalerna, än för kyrkorna eller frimurarna, än för generalerna, för fransmännen eller slaverna eller briter. I grund och botten misstror de hela världen och därmed också sig själva. Eftersom de inte tror på människorna, tror de inte på sig själva och misstänker alla, en Hitler misstänker Himmler och Himmler misstänker Hitler, och båda misstänker Göring, liksom Göring i sin tur misstänker de båda andra.

Vad vi därför behöver, kamrater, är en ny tro på oss själva och på andra om denna nya statsform skall bli något levande och verkligt. Demokratien är, det förstår ni nu, något mer än en blott politisk angelägenhet och mer än ett statsskick. Den har sin rot i det förpolitiska, det allmänmänskliga, den är ett etiskt-andligt förhållande till människan och folket och folken på jorden. Den återinsätter människan i hennes värdighet. Den är människans renässans och är i grund och botten ingenting annat än humanism. Och den är inte något annat än socialism. Att den är befrynad med socialismen, det förstår man, när man gör klart för sig, att socialismen inte vill något annat än att i det ekonomiska livet skapa förutsättningarna för att varje människa utan att hämmas av yttre betingelser i fritt avgörande kan höja sig till sin värdighet som andlig person. Det är ingen slump, att Friedrich Nietzsche, som nazisterna reklamerade som sin egen speciella filosof, förklarade krig mot alla tre; demokraterna, de kristna och socialisterna, ett vittnesbörd om att han hade insett förvantskapen mellan dem. Det är alltså inte heller någon slump, att de har stått eniga i gemensam front mot diktatorerna.

Demokrati är alltså inte bara en viss teknisk form för det statliga sammanlevnaden utan har sin rot i det religiösa. Den är nämligen antingen en trosövertygelse, att varje människa och varje folk har skickats ned till denna jord med samma rättigheter av en makt, som ingen människa fattar, eller också fränkänner jag alla andra dessa

—≡ Från våra avdelningar ≡—

Nya avdelningar av SKV har sedan den 1 jan. d. å. bildats i Ambjörby, Hallstavik, Hudiksvall, Iggesund, Nacka, Ronneby, Skellefteå och Sundbyberg, avdelningar förberedas i Lidingö, Linköping, Stocka och Vänersborg.

Vid ett möte *Solna*-avdelningen höll den 26 febr. i läroverkets musikal talade Moa Martinson om fredskongressen i Paris i april 1949 och om fredsfrågor i allmänhet. Mötet besöktes av ungefär 150 personer, och lokalen var så gott som fullsatt. Efter ett amerikanskt lotteri på Moas bok »Livets fest» autograferade Moa boken och överlämnade den personligen till vinnaren. Tio nya medlemmar anmälde sig. Ett kort uttalande gjordes till regeringen att hålla fast vid sin proklamerade alliansfria politik.

På avdelningens möte den 5 april talade Margareta Embring, Skå Edeby, om barnuppfostringsfrågor. Lokalen var Råsundagården, Solnas största daghem, vilket förevisades.

Den 27 febr. återupptog *Eskilstuna*-avdelningen sin verksamhet. Vid mötet, som hölls i ABF:s brassrum på Teatern, talade redaktör Valborg Svensson om Kvinnorna och freden. Avdelningen fick fem nya medlemmar.

På marsmötet i *Norrköping* utlystes en pristävlan, som avslutas den 1 nov. Medlemmarna får tävla om

att skaffa medlemmar, sälja lösnummer av tidningen, lotter o. d. Första pris är en resa till KD:s nästa kongress. Tio medlemmar i avdelningen bidrar till förbundets stödfond med 1 kr. i månaden var. Fru Annie Lundin insamlar beloppet. Till hösten planerar avdelningen ett större möte i samband med basar.

Den nybildade avdelningen i *Hudiksvall* har fått ekonomiskt anslag av fackliga organisationer.

Vid ett välbesökt möte den 29 mars beslöt *Karlstad*-avdelningen att enträgnare söka protestera mot den krigshets som bedrives. Beslutet gick ut på att då en krigshetsande artikel offentliggjordes, skulle medlemmarna besöka ifrågavarande tidnings redaktion och protestera mot artikeln; vidare skulle medlemmarna opponera i brev till Radiotjänst, om krigshets förekom i radio. För att kunna bidra till förbundets stödfond beslöt avdelningen att vid nästa möte hålla en paketauktion, vars nettobehållning skulle tillfalla SKV.

Vid ett av *Nacka*-avdelningen anordnat möte den 19 april talade Karna Nilsson om Sociallagstiftningsfrågor.

Hofors-avdelningen är inbjuden att delta i fredsdemonstrationen den 1 maj som anordnas av ortens fackföreningar.

rättigheter och anser ingen annan än mig själv utvald och ensam berättigad att bestämma över människor, folk och nationer. Vår demokratiska tanke förutsätter alltså ytterst och sist ett trosbrödraskap. Att detta var något som saknades hos oss, var den djupare grunden till att den demokratiska tanken misslyckades under Weimarepublikens tid. Här ligger också svaret på frågan, varför t. ex. i England den demokratiska tanken fungerar. Där finns ännu en sådan trosgrund, som uppbär alla. Vilken inställning i politiskt hänseende den enskilde än må ha och hur långt individerna än står ifrån varandra i fråga om åsikter, så andas de ändå samma själsluft. Det band som förenar dem alla är det som saknades hos det tyska folket, som visserligen fortfarande var teologiskt intresserat men hade förlorat sin religiositet, tron på varje människosjäls värde och värdighet.

Glöm inte i allt detta åsiktsvirrvarr om vad som är till gagn för Tyskland, detta ena: diktaturen var Tysklands död, en demokratisering av vårt folk, d. v. s. tron på människan hos varje människa, är vägen till Tysklands återuppståndelse. Tron på människan, trots allt som hänt, endast

den kan göra en sammanlevnad möjlig. Ty dess skönaste frukt är det som saknades i Hitler-Tyskland och det som för en demokrat i umgängelsen mellan individer och folk är så självklart, **t o l e r a n s.**

Vem är f. d. minister Grimme, som är så klok?

Hamburgtidningen »Die Welt» för den 9 sept. 1948 meddelade,

att *Minister Grimme* hade valts till chef för den nordtyska rundradion. Undervisningsminister Grimme hade dithills varit ordförande för Förvaltningsrådet. Han har redan en gång förut haft den svåra uppgiften att leda ett lands skolväsen vid en tidpunkt då de därför disponibla medlen inte på långt när räckte till. Från 1930 till 1933 var han preussisk undervisningsminister, det vill säga det stora skoluppbyggandets tid, som för Preussen var förbunden med den ekonomiska världskrisen. 1933 avsattes han från sitt ämbete av nazisterna. Från 1942 till 1945 satt han i tukthus för förberedelse till högförräderi. Efter det nazistiska systemets fall blev Grimme undervisningsminister i Niedersachsen. Det var hans strävan att genomföra en skolreform etappvis. Han har väl emellertid insett, att det i Väst-Tyskland saknas politiska förutsättningar för en grundlig skolreform. När Grimme nu alltså lämnar sin post, tycks det däri ligga ett erkännande, att skolreformen misslyckats.

Kinesiska konstnärer

(se sid. 8—9).

»Meng Chiao tillbragte sin ungdom på berget Sung i avskildhet från världen. Vid femtio års ålder erhöi han den akademiska graden *ch'ins'hih* och utnämndes till landshövding i Li Yang. Hans berömmelse grundar sig likväl företrädesvis på dikten här ovan.»

»Po Chü-I som var mycket brådmogen och nådde höga akademiska värdigheter redan i unga år, ägnade sig åt offentliga värv och var en tid president i krigskollegium. Hans dikter vann redan under hans livstid sådan uppskattning att kejsaren lät samla dem och befallde att de skulle inhuggas på stentavlor vilka sattes upp i skaldens trädgård.»

»Ch'üan Teh-Yü kunde vid tre års ålder särskilja de fyra språktonhöjderna, och vid fyra år kunde han sammanställa poesi. Han steg till statens högsta ämbeten och sågs aldrig utan en bok i sin hand.»

»Hsiao var grundare av den kortlivade kejsardynastien Liang som bestod 502—556 e. Kr. Redan som ung var han ryktbar för sin lärdom. På äldre dagar fördjupade han sig i den buddistiska litteraturen och predikade stundom i templen inför tiotusenhövdade åhörarskaror. År 549 utbröt en revolution vid vilken han blev gripen av upprorsmännen och lämnades att svälta ihjäl i sitt palats.»

Wang Ku-hsiang: *Gren av ett blommande plommonträd.*

Målning med tusch på papper. Tillh. Nationalmuseums i Sthlm saml. Reprod. med museets tillstånd.

Ett skarpt vapen i kampen för freden!

DEN STORA SAMMANSVÄRJNINGEN MOT SOVJETUNIONEN

Alla tiders kriminalstoff i en historisk revy
genom trettio år av

Michael Sayers och Albert E. Kahn

Alla uppgifter i denna bok äro dokumenterade.

Ingenting är uppdiiktat eller förfalskat.

En spännande historia om vår egen tid o. generation.

464 sidor.

Kr. 10:—, inb. 15:—.

ARBETARKULTURS FÖRLAG

Kungsgatan 84. STOCKHOLM

Målningen är försedd med fyra poetiska inskrifter av konstnären och tre av hans vänner. Den ena inskriften lyder:

»Uti den gamla stammen stiga vårens safter; dess torra grenar klädas nu med jadevit blom. Vårt vin är slut, men månen stiger klar, och skuggorna dra snabbt förbi på fönsterpapperet. Wang Ch'ung.»

Ma Shou-chên, kvinnlig konstnär från Nanking. *Lotusblommor på sensommaren.*

Målning i tusch på papper. Tillhör Nationalmuseums i Sthlm samlingar. Reprod. med museets tillstånd. — Följande poem och inskrift av konstnären:

»Min barndoms dar förflöt vid flodens strand,
jag kände ingen sorg.

Men nu ha regn och storm bragt höst till Ch'in-huai.
Jag vågar icke se tillbaks mot förr, mot vägen ut-
med stadens vallgrav....

De glesa träden frysa nu, och solen står så lågt.

Jag blickar ensamt ut ifrån mitt höga hus.»

Efter poemet har konstnären antecknat följande:

»Då jag hörde att Kuang-lin tagit sig en bihustru, blev jag djupt gripen, drack mig berusad och komponerade detta poem, som jag nedskrev på en i går utförd tuschbild av lotus för att visa den för Hsiao-shu och andra kännare och inhämta deras omdöme. Ma Shou-chên (i) det »hemliga huset vid den blå strömmen». (Det blå huset är en vanlig benämning på glädjeflickornas boning i Kina.)

Översättningen av poemen och inskrifterna på *målningarna* är hämtad ur Nationalmuseums katalog »Kinesiska och japanska målningar och skulpturer», Sthlm 1945.

UR INNEHÅLLET:

	Sid.
Kanhända . . . Dikt av J. R. Becher	1
Världsfredskommitténs appel . . .	2
Den åttonde dödssynden . . .	2
Små glimtar av stora personligheter	3—4
<i>Bokanmäln.:</i>	
Filmen i socialupplysn. tjänst . . .	5
Den stora sammansvärjningen . . .	6
Svensk Litteraturtidskrift . . .	6
Söndag . . . Novell av Vera Imber	7
Ur Kinas tankevärld . . .	8—9
Radikala gruppen uttalar sig . . .	10
Våra systrar jorden runt . . .	11
Vad är Congress of America Women?	12
Eleanor Roosevelts minnen . . .	13
Tysklands två ansikten . . .	14—15
Från våra avdelningar . . .	15